

Konverents „Õigeuskirik Eestis – iseseisvus: arenguvõimalused, riskid, tagajärjed“

6.-7. november 2024, Tallinn

KAVA

Kolmapäev, 06.11.2024

Plenaaristung (ettekanded 20 min ja 10 min küsimustele vastamine)

Eesistuja advokaat Sergei Tšurkin, moderaator Ilja Ban

- 10:15 **Tervitused konverentsil osalejatele ja sissejuhatav sõna** *Advokaat Sergei Tšurkin (Eesti)*
- 10:30 **Moskva Patriarhaadi poliitiline valik ja õiguslikud tagajärjed tema autonoomsele kanoonilisele struktuurile Eestis** *Ülempreester Igor Prekup (Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik)*
- 11:00 **Kiriku-riigi suhete kriis Eestis: allikad, põhjused ja ületamise viisid** *Metropoliit Eugeni (Reshetnikov) (Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik)*
- 11:30 *Kohvipaus (30 min)*
- 12:00 **Kanooniline põhimõte „üks linn – üks piiskop“ ja Kohalike Õigeusu Kirikute eksterritoriaalsete kanooniliste struktuuride kogemus Euroopas** *Alamdiakon Nikolai Thon (Saksamaa-Suurbritannia)*
- 12:30 **Lääne-Euroopa Vene traditsiooni koguduste Peapiiskopkonna ajalooline tee: kanoonilise enesemääramise kogemus** *Protopresbüter Jean Gueit (Prantsusmaa)*
- 13:00 **Jaotused ukraina õigeusus: ajaloolised ja kanoonilised eeldused, põhjused ja ettekäanded** *Serhii Bortnyk (Ukraina)*
- 13:30 *Lõunapaus (90 min)*

Istungid sektsioonide kaupa (ettekanded 20 min ja 10 min küsimustele vastamine)

Sektsioon 1: Õigeusk Eestis: jaotumise ületamine

Eesistuja piiskop Daniel (Lepisk), moderaator ülempreester Igor Prekup

- 15:00 **Kristuse Kogumaapealne Kirik ja selle kanooniline struktuur** *Ülempreester Aleksander Lebedev (Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik)*
- 15:30 **Autonoomse EAÕKi taastamine: kaks teed, konflikti põhjused ja hetkeseis** *Piiskop Daniel (Lepisk) (Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik)*
- 16:00 **Eesti õigeusu ajaloo peamised kontseptuaalsed hetked kanoonilisel territooriumil ja diasporaas: eneseteadvus ja kanoonilised eksistents ivormid** *Ülempreester Igor Prekup (Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik)*

- 16:30 **Eesti Õigeusu Kiriku autokefaalia kui võimalus normaliseerida õigeusu olukorda Eestis** Ülempreester Toomas Hirvoja (*Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik*)
- 17:00 **Perspektiivid, võimalused ja kanoonilised viisid kahe õigeusu autonoomse kirikustruktuuri taasühinemiseks Eestis** Ülempreester Juvenalius Kaarma (*Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kirik*)

Sektsioon 2: Kodanikuühiskond ja südametunnistuse ning usuvabaduse kaitse

Eesistuja advokaat Sergei Tšurkin, moderaator Ilja Ban

- 15:00 **Usuvabaduse kaitseala õiguslikud alused** Vandeadvokaat Steven-Hristo Evestus (*Eesti*)
- 15:30 **Kollektiivse vastutuse mõiste (mitte)lubatavuse kohta** Euroopa Parlamendi liige Jana Toom
- 16:00 **Tähelepanekud usuvabaduse põhimõtte nõuetest** Riigikogu liige Varro Vooglaid
- 16:30 **Kirikud kui vabaühendused** Pastor Veiko Vihuri (*Eesti Evangeelne Luterlik Kirik*)

Neljapäev, 07.11.2024

Plenaaristung (ettekanded 20 min ja 10 min küsimustele vastamine)

Eesistuja advokaat Sergei Tšurkin, moderaator Ilja Ban

- 10:00 **Kodanikuühiskond ning südametunnistuse ja usuvabaduse kaitse** Jurist Jelena Karžetskaja (*Eesti*)
- 10:30 **Südametunnistuse ja usuvabadus äärmuslikes poliitilistes tingimustes** Prof. Regina Elsner (*Saksamaa*)
- 11:00 *Kohvipaus (30 min)*
- 11:30 **Usuvabaduse üldised standardid ja nende rakendamine nõukogude-järgses ruumis** Teoloog ja inimõiguste kaitsja Natallia Vasilevich (*Saksamaa*)
- 12:00 **Nõukogude-järgne transiit ja südametunnistuse vabaduse institutsiooniline tagamine** Bremeni Ülikooli Ida-Euroopa Uuringute Keskuse teadur Nikolay Mitrokhin (*Saksamaa*)
- 12:30 *Lõunapaus (90 min)*

Konverentsi ettekannete esinejate, kristlike konfessioonide esindajate, riigi-, poliitiliste ja ühiskonnategelaste ümarlaud

Eesistuja ülempreester Igor Prekup, moderaator Ilja Ban

- 14:00–18:00 Sektsioonide juhtide ettekanded ja diskussioon